

ABONAMENTE:
 600 pe an, plătit anticipat. Pen-
 tra bănci, cafenele, industrii
 Instituțiile partienale
 șile publice 697
 străinătate di
 încep la

Proprietar: "ȘCOALA" S. A.
 Înscris sub Nr. 150 Trib. Arad
 Administrator-delegat:
 MIHAIL CRISTESCU

Onor Palatul Cultural Arad

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFANESCU
 REDACȚOR ȘEF:
ALEXANDRU N. PAVLOVICI

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII
 TIMIȘOARA
 L, Piața Lenau 3, Tel. tipografiei 14-14
 A R A D
 Str. Vasile Goldiș 5 — Telefon 16-78

"Valoarea curativă a criticii"

În liceu am avut un prieten bun, astăzi profesor, Valeriu Vlad, care avea o mare dragoste pentru Brătescu-Volnești. El eu l-am apreciat pe Brătescu-Volnești; poate dacă nu-l aveam pe acest prieten l-aș fi ignorat. Pentru că eu am simțit totdeauna pe oamenii tari cu aerul mare. Pe mine m'a emoționat, în literatura românească, Mihail Eminescu. Afașa de el, nimeni. Toți ceilalți erau pentru mine minorum gentium. M'a impresionat Budha, m'a întunecat Schopenhauer, m'a emoționat Iisus, mă brunat Marx, îl iubesc pe Marchiavelli pentru genialitatea lui, și pentru viața lui nefeclicată care a fost nefericită, pentru că a fost inteligent, simț o beție de șampanie când îl devorez cu ochii pe Spengler, deși n'am fost turmentat nici odată, mă'n tristează Nietzsche și, vai, Nietzsche nu pot divorța. Pe el, îl văd în toți porii timpului nostru, îl văd plecat și deasupra destinului nostru și simt mereu și pe Iisus într-o icoană deasupra unei candelă roșii de ulei cu lumină aprinsă. Și sunt trist. Sunt trist pentru mine, pentru că îl iubesc și pe Iisus și nu mă pot despărți nici de Nietzsche sau sunt trist pentru Iisus sau pentru Nietzsche? Azi încă n'aș putea spune. Mâine voi ști, poate, și eu. Dar în lucru știu: sunt trist pentru neamul meu, care-l neștiutor ca un copil, care nu trăiește în timpul nostru și pe care timpul îl va surprinde jucându-se năiv în jărână.

Pe Brătescu-Volnești l-am citit, totuși, totdeauna cu plăcere. Mi aduc aminte de o carte a lui, intitulată, mi se pare, Pentru pace sau pace. Mi aduc aminte cum recomandă ca armata să facă drumuri. Ideea aceasta nu mi-a dat nici o dată pace. M'am gândit, dacă armata trebuie să facă drumuri, de ce există atunci armata? M'a întristat totdeauna cum oamenii, cari trec drept inteligenți și cari au și talent, ceea ce nu este acelaș lucru și nu coexistă totdeauna — sunt oameni inteligenți fără talent, și talente fără inteligență, — cum oameni ca Brătescu-Volnești nu înțeleg lucrurile cele mai elementare. Dacă există armata, restul ei este de a apăra comunitatea națională de agresivitatea unei națiuni străine. Iar dacă o națiune nu are să se teme de agresiune, și agresiunea este extirpată din lume — ceea ce este o utopie, — atunci nu mai e nevoie de armată. Iar dacă nu mai e nevoie de armată și se menține armata ca să facă șosele, de ce sunt muncitorii de șosele și de ce există libertatea muncii?

Iată și azi există asemenea confuzii, asemenea neînțelegeri elementare ale chestiunilor fundamentale de stat.

Regele Carol I (a se citi bine: Carol I), între meritele lui avea un merit incommensurabil, un merit pe care astăzi lumea nu-l înțelege, pe care-l nesocotește, acela de a fi menținut armata de parte de orice influență politică. Regele Carol întâiul a înțeles un lucru elementar, dar de capitală importanță, pe care lumea nu-l înțelege azi: că armata are un destin, un rol, o misiune; că politica are alt rol, altă misiune; că nu pot cel de fac politică să facă armată și cel ce fac armată să facă politică.

(Continuare în pag. III-a)
SEVER STOICA

Eliminarea elementelor de tulburare din învățământ

Profesorii cari vor face intervenții lăaturalnice vor fi rău notați

Numirea d-lui Armand Călinescu, ministru de interne, la interimatul educației naționale are o semnificație foarte importantă și anume: realizarea unei coordonări între măsurile generale de ordine luate în țară, cu o serie de măsuri de acelaș fel ce trebuie luate în învățământ.

Aceste măsuri de ordin scolar vor avea un caracter definitiv și aplicarea lor se va face fără zăbavă.

PROFESORII ȘI ORDINEA ÎN STAT

Prima măsură este că nici un membru al corpului didactic sau vreun funcționar al ministerului, nu va fi tolerat să acționeze contra ordinii în Stat, nu poate să se bucure de sacrificiile pe care Statul le face pentru învățământ. Elementele de tulburare vor fi eliminate și nu vor mai figura în buget.

Vor fi eliminați din toate școlile elevii și studenții cari vor participa la vre-o acțiune îndreptată împotriva ordinii publice.

Corpul didactic și școala în general

trebuie să se înglobeze în noul regim și să formeze sufletele copiilor în sensul noulor principii constituționale, care au primit adeziunea unanimă a poporului, orice abatere va fi pe loc sancționată. Un spirit nou trebuie să însufletească și învățământul, pentru a face din școală un factor activ în consolidarea așezărilor constituționale actuale.

S'a sfârșit cu regimul intervențiilor

A doua măsură importantă pe care d. ministru Armand Călinescu o va impune, este înlăturarea vechiului obicei care voia ca nimic să nu se poată face, fără o intervenție la cei mari și cu trecere. Obiceiul acesta era și el unul din roadele nefaste ale politicianismului. Odată cu desființarea partidelor politice, firese este să se pună capăt și moravurilor care au înflorit sub vechiul regim, și în special intervențiilor, care deveniseră o adevărată plagă în învățământ.

Profesorii din provincie nu vor mai avea nevoie — și nici voi — să se deplaseze la București, ca să intervină

pentru înaintări, detașări, transferări... Cei ce vor mai face intervenții lăaturalnice, vor fi rău notați.

Fiecare își va primi dreptul, potrivit legilor fără nici o pârinare, fără privilegii și fără persecuții. Toți membrii corpului didactic trebuie să fie însă la datorie:

— Inapoi la carte, și numai la carte; a indemnat d. ministru Armand Călinescu, atât pe profesori, cât și pe studenți sau elevi.

Desa va veghea deasemeni, ca la compunerea comisiilor de examinare, nu se facă nici o pârinare.

Comasarea terenurilor agricole înglobate în hotarul comunei Sânt Nicolaul Mare

O acțiune pusă în curgere din anul 1911 pe punctul de a fi tranșată de tribunalul Timiș-Torontal

Enecesar să primeze interesele populației românești

Prin deciziunea Nr. 12.340, din 9 Noembrie 1911, dată de Tribunalul din Kikinda Mare (Banatul jugoslav) competent la acea dată, s'a pus în curgere procedura de comasare a terenurilor agricole înglobate în hotarul comunei Sânt Nicolaul Mare din județul Timiș-Torontal.

În anul 1915, lucrările preliminare de comasare au fost terminate, urmându-le pregătirile necesare întocmirii dispozitivului de parcelare a loturilor noul, făcându-se și desbaterea întocmirii acestui dispozitiv, desbatere care a fost întreruptă din pricina revoluției din toamna anului 1918.

Sub stăpânirea românească, problema comasării a fost repusă pe tapet, ca acțiune preventivă întreprinzându-se cercetări, spre a se stabili dacă din punct de vedere economic continuarea ei este utilă.

Cuvântul Ministerului Agriculturii

În acest sens, s'au cerut informațiuni lămuritoare și comisiunii speciale de comasări depe lângă Ministerul agriculturii și domeniilor.

Ministerul, cu adresa Nr. 142.626/1938 a răspuns că, întrucât:

Dispozițiunile de comasare sunt de natură procedurală;

Situația de fapt și de drept a proprietăților agricole din menționata comună s'a schimbat;

Parte din organele de aplicarea legii vechi nici nu mai există în prezent;

Continuarea comasării apare ca ilegală în drept și imposibilă în fapt;

Se impune soluționarea ei printr-o hotărâre de principiu.

Interesant a mai fi menționat aici este și faptul că legea privitoare la organizarea și încurajarea agriculturii, promulgată prin înaltul Decret Regal Nr. 1361 din 19 Martie 1937 și publicată în Monitorul Oficial partea I-a, Nr. 67 din 22 Martie 1937, este favorabilă elementului românesc și tratează eclatant prin art. 9, al 8 tema pusă în cauza ce formează obiectul relatărilor noastre din acest reportaj.

SĂTENII SUNT CONTRA COMASĂRII
 Bazaji pe considerațiunea că pământul

care formează hotarul comunei Sânt Nicolaul Mare este în posesia locuitorilor din comunele învecinate, ca: Cenadul Mare, Cenadul Vechiu, Tomnatic și Sânt Nicolaul german și că prin comasare cel mai bun pământ ar intra în posesia locuitorilor comunelor învecinate, cari sunt în majoritate minoritari, unanimitatea sătenilor din Sânt Nicolaul Mare s'au declarat — și persistă în susținerile lor, — categoric împotriva comasării.

În acest sens cuvântul legii, credem, trebuie să aibă prioritate.

Iată textul art. 9, al. 8 și 9.

8. „În cazul când cel puțin 66 la sută din numărul proprietarilor cu câte mai puțin de 10 hectare proprietate necomasată într'un singur trup și stăpânind la o laltă cel puțin 51 la sută din întinderea totală a acestei categorii de proprietăți hotărâsc să-și comaseze proprietățile lor, hotărârea aceasta e obligatorie pentru toți proprietarii din această categorie, din tarlaua sau comuna respectivă, precum și pentru oricare alți proprietari cari s'ar alătura ulterior la această hotărâre.”

(Continuare din pag. II-a)

Comasarea terenurilor agricole înglobate în hotarul comunei Săn Nicolaul Mare

(Continuare din pag. 1-a)

9. „Hotărîrea este valabilă și în cazul puțin 51 la sută, iar proprietatea lor de când numărul proprietarilor e de cel puțin 66 la sută.”

Glusul autorizat al cifrelor

În lumina acestor stipulațiuni ale legii menționate, după fișele cadastrale, pe naționalități, proprietarii posedă următoarea cotă de terenuri agricole, conform certificatului Nr. 3503/1938, întocmit, semnat de primar și secretar, stampilat și eliberat de primăria comunei Săn Nicolaul Mare:

Românii posedă 10.095 jugăre cadastrale și 691 stânjeni pătrați.

Germanii posedă 6590 jugăre cadastrale și 802 stânjeni pătrați.

Ungurii posedă 242 jugăre cadas-

trale și 504 stânjeni pătrați.

Sărbii posedă 995 jugăre cadastrale și 1196 stânjeni pătrați.

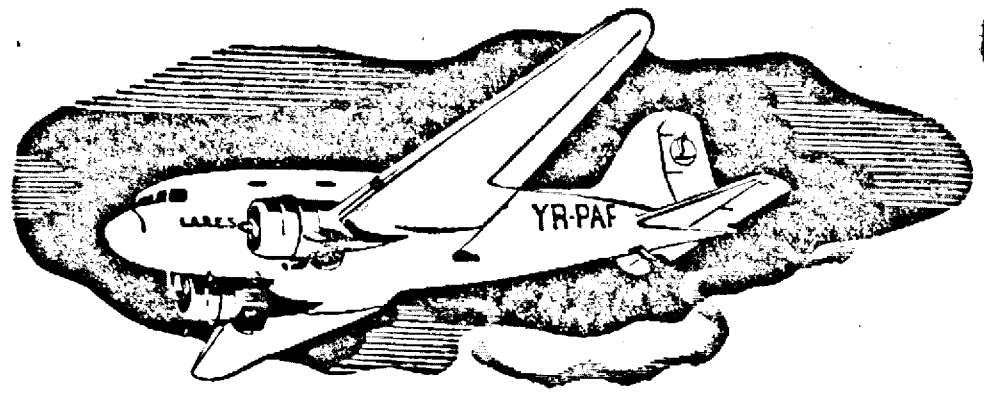
Evreii posedă 35 jugăre cadastrale și 476 stânjeni pătrați.

Mal relevăm și aceea că în această cauză au fost audiați la fața locului, toți sătenii din comuna Săn Nicolaul Mare, de către dl șef al Inspectoratului cadastral din Timișoara și toată lumea a fost contra comasării, în acelaș sens pronunțându-se și consiliul comunal prin deciziunea Nr. 38, dată conform celor consemnate în procesul-verbal Nr. 5193 încheiat cu ocazia ședinței dela data de 25 Octombrie 1935.

În plus, trebuie avut în vedere și adevarul de netăgăduit că toate lucrările preliminare efectuate între anii 1911 și 1915, astăzi sunt fără nici o valoare și absolut nefolosibile.

Departa de noi gândul de a împieta în vreun fel asupra Justiției în ce privește hotărîrea echitabilă pe care o așteaptă toată lumea cu desăvârșită încredere.

Cu obiectivitatea pe care ne-am impus-o întotdeauna, precisăm totuși că acțiuni similare de comasare s'au mai efectuat, ca de exemplu la Banloc, așadar tot în județul Timiș-Torontal, și rezultate ei nu au fost mulțumitoare, ba chiar dimpotrivă!...

La 15 Iunie LARES a inaugurat o nouă linie aeriană Cernăuți-Cluj-Arad

Iată dar că orașul nostru este legat direct și în cel mai scurt timp cu Capitala a două importante regiuni. Comerțianți și industriași și liber profesioniști călătorii cu avioanele bimotoare L. A. R. E. S. atunci când interese urgente vă reclamă la Cluj sau Cernăuți, L. A. R. E. S. se folosește de cele mai moderne aparate de zbor.

Zburați cu avioanele LARES

Tarif aerian

ARAD	Pasageri		Excedent baraj per Kgr.
	duș	duș-intors	
București	1750	3150	13
Budapesta	1450	2610	11
Cernăuți	1500	2700	11
Cetatea-Albă	2880	5184	22
Cluj	850	1530	6
Constanța	2460	4428	18
Galați	2410	4338	18
Ismail	2580	4644	19
Praga	4950	8910	37

București-Arad-Budapesta		Luni-Miercuri-Vineri		Marți-Joi-Sâmbătă	
8*20	pl.	Cernăuți	sos.	16*30	
9*45	sos.	Cluj	pl.	15*05	
10*-	pl.	Arad	sos.	14*50	
11*05	V sos.	Budapesta	pl.	13*45	

Legături la Cluj cu: Praga, Berlin, Bruxelles, Paris, Londra la ora 11.25.

Serviciul trisăptămânal fără Dum.

9*15	pl.	București	sos.	15 50
11*25	sos.	Arad	pl.	13*40
11*45	pl.	Budapesta	sos.	13*15
11*50	V sos.	Budapesta	pl.	11*10

Legături la București cu: Galați, Cetatea-Albă la ora 16.30 Constanța (dela 17 VI—15 IX la ora 17.30.

La Arad cu: Cluj, Cernăuți (dela 15 VI—15 IX la ora 13.45

La Budapesta cu: Berlin la ora 12.15. Viena, München, la ora 12.20. Frankfurt, Zürich, Praga Rotterdam la ora 13.55.

Ofițerii și funcționarii stațiilor în

baza carnetului C. F. R. au o reducere de 20 la sută din întregul tarif. Pentru călătoriile dus întors se acordă o reducere de 10 la sută din întregul tarif pentru orice pasageri.

Informațiuni și bilete la: L. A. R. E. S. Aeroport — tel. 208 Wagons-Lits Cook birou de voiaj telefon 116 Librăria Cultura telefon 206 Hotel Crucea Albă telefon 116 Hotel Central telefon 159 Europa — birou de voiaj tel. 151 Pasagerii pot reține locurile pentru avion și prin corespondență, arizându-Laresul cu cel puțin 6 ore înainte de plecarea avionului!

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD

Nr. 28.549/1938.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria municipiului Arad în ziua de 16 Iulie 1938, ora 11 a. m. va ține în biroul Serviciului economic camera No. 59, tratare prin bună învoială, pentru aprovizionarea cu 400 (patrusute) vagoane lemne de foc despicate cal. I-a și II-a, de esență cer, stejar și carpen, tăietură de 1 an și 2 ani și esență fag, tăietură de un an.

Tratarea prin bunăînvoială se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea conatilității publice și normele publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Concurenții vor depune odată cu oferta în plic aparte și o garanție de 5% din valoarea ofertei, în numere sau efecte garantate de Stat. Oferta se va putea face și pentru o mai mică cantitate, dar numai în conformitate cu condițiunile caetului de sarcini care poate fi văzut în camera No. 59 primăriei, între orele 11—13.

Arad, la 25 Iunie 1938.

Primăria Municipiului Arad Serviciul Economic

CORSO, Cinematograf de premiere ARAD TELEFON 20-65

Spectacol unic! Program dublu Numai în acest film o mai puteți vedea pe regretata **Jean Harlow** în

SARATOGA

alături de LIONEL BARYMORE II.

Stan și Bran ca polițiști

JURNAL

Reprezentațiile încep dela orele 3.

URANIA, Arad Cinematograf de premiere Telefon: 12-32

Filmul tineretului al tineretului etern, creator!

„O lacrimă pe un mormân” (Cei trei gangsteri)

Freddie Bartholomew Mickey Roney, Jackie Cooper.

II.

„Crimă pe Bord”

Film senzațional, pasionant: Robert Taylor, Jean Parker.

Sală răcoroasă. Prețuri unitare Lei 18*— inclusiv taxele

RADIO

Marți, 28 Iunie 1938
RADIO-BUCUREȘTI
RADIO-ROMÂNIA

6.30 Deschiderea emisiunii. Gimnastică ritmică. Radi-jurnal. Concert de dimineață. Sfaturi gospodărești. 13.15 Ora. Culturale. Sport. Cota Dumării. 13.25 Concert de prânz (discuni). Muzică fantastică. 14.15 Ora. Mersul vremii. Radi-jurnal. 14.30 Continuarea concertului de prânz. 15.20 Publicații. Actualități străine. Radiofonie. 19 Ora Mersul vremii. 19.02 Cântă Peter Anders. 19.17 Prtete de compozitori: Strawinsky. 20.05 Cronica științifică de prf. V. Vălcovici. 20.25 Dra Ana Kleine. (canto, acomp. la violoncel de Dr. L.erber). 20.50 Concert simfonic al Orch. Radio dirij. de Jean Bobescu. 21.45 Evenimente muzicale în perspectivă de Em. Ciomac. 22.05 Continuarea concertului simfonic. 22.30 Radio-jurnal. Sport. 22.45 Concert de noapte. 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba engleză.

Cinema Central Arad
Reprezentații: 5, 7,15 și 9.30 seara

Lucrezzia

Borgia

un pasionat film istoric realizat de celebrul regisor ABEL GANCE

În rolurile principale:

Edwige Feuillere
Gabriel Gabrio
Maurice Escande
Josette Day

Un autobuz special pleacă la fiecare 5 minute din fața Cafenelei „Palace”. Acest autobuz are legătură cu toate celelalte autobuze.

Inițiative laudabile

A luat ființă o formațiune nouă cooperativă, bănățeană:

Federala Timișoara, a societăților cooperative de aprovizionare, producție diversă și valorificare din Banat

registrăm, cu satisfacțiune rară, evenimentul. Ea se datorește convingerilor noastre că avem despre rolul mare ce are de împlinit instituțiunea nou creată, la care înțelegem, și despre utilitatea prezente și-o va dovedi, activând. Pe lângă ce au pus, deunăzi, bazele „Federației Timișoara, a societăților cooperative de aprovizionare, producție diversă și valorificare, din Banat”, niște inițiatori de paradă... niște oameni înfrunți în fruntea treburilor de cîinele clică politicianistă, sau interese personale. Bănățeni de suflet și conștiință sănătoasă (deci, nu dintre aceia care și-au tocmnit fanfare să le cânte „realitățile”), au la activul lor o mulțime de gânduri și săvârșite românești —

pentru binele țaranului bănățean. In sensul acestor enunțări, precisăm, în rezumat, chipul cum gândesc să acționeze conducătorii „Federației Timișoara”, s'ajungă la țelurile ce le urmăresc: Ca punct principal al programului și-au fixat o acțiune intensă pentru dezvoltarea agriculturii. Pentru atingerea acestui scop se vor înființa o serie de lăptării pe întreg cuprinsul Banatului; iar, la Timișoara, se va instala o fabrică de unt de capacitate mare. Aceasta în vederea valorizării lăptelui. In ce privește valorizarea animalelor, federala va lua în mîinile ei operațiunile de export a cotelor ce revin producătorilor.

Conducătorii „Federației Timișoara” sunt de părere că, cel mai bun stimulent al oricărei acțiuni de îmbunătățire agricolă este rentabilitatea; deci exploatarea agricolă trebuie făcută rentabilă. Sperăm că vor reuși, fiindcă sunt oameni cu experiență verificată, cei ce au dat viață federației numite. Nici valorificarea cerealelor nu va fi neglijată. Dimpotrivă, se va căuta ca împreună cu organele centrale, dela București, să se dea o cât mai mare extensiune valorificărilor directe — fără intermediari. Din parte-ne le dorim mult succes, întrucît o timpului să prindă cooperatiunea rădăcini sănătoase și'n Banat. Să se uite experiențele urâte ale trecutului.

„Valoarea curativă a criticii”

(Continuare din pag. 1-a)
D. Brătescu-Volnești, într'un articol din Universul contestă „valoarea curativă a criticii.” Și contestând funcțiunea creatoare a criticii, găsește nesupărătoare cenzura. Să ne înțelegem: noi am afirmat totdeauna atunci când presa de partid protesta împotriva cenzurii (astăzi acest protest a dispărut de frică), că protestul ei este nelegitim? Dece? Dacă capitalul particular, dacă conducerea de partid are îndrăzneala de a exercita un control asupra presei de partid, cu atât mai îndreptățit este statul. Numai că noi înțelegem o cenzură a rațiunii de stat. Noi admitem și am admis totdeauna, — scrierile noastre stau mărturie, — că statul are îndreptățirea ca apărând ființa și obiectivele sale, să exercite o cenzură în limita acestor obiective superioare.

Sunt de convingerea că este un interes superior al națiunii ca argumentarea obiectivă, sobră, fără intenții de agitație trebuie să vadă lumina tiparului, chiar dacă aceste critici sunt diametral apuse vederilor guvernului. Un regim care ucide inteligența, care paralizază funcțiunea superioară a inteligenței, este un regim potrivnic națiunii.

Nu sunt de acord cu dl. Brătescu-Volnești că „valoarea curativă a criticii” este inexistentă. Ilusă a trăit, a creat cea mai puternică mișcare spirituală care durează de aproape două mil de ani, totuși, există și azi ucigași, hoști, mincinoși, făjarnici, etc., ba există și ateizii și anticreștinii, dar aceasta nu este o probă împotriva creștinismului, împotriva „valorii curative” a creștinismului. Există alfabetul, dar sunt și analfabeții. Dar acesta nu slujește un argument împotriva alfabetului. Există azi o sumă de cunoștinți, unele certe, altele incerte, și nu toți oamenii se știu folosi de ea, dar asta nu este un argument împotriva științei sau a culturii.

Cert este că criticile influențează foarte rar pe guvernanți. Și nu e mai puțin adevărat că poți da unui regim cele mai bune sfaturi fără să jînă seamă de ele. Dar există altceva prin care aceste adevăruri se pot impune: influența populară, presiunea națiunii, răspîndirea acestor adevăruri în cercuri cât mai largi. Nimic nu mă va putea convinge să nu cred în puterea națiunii. A te îndoi de această putere este echivalent a te îndoi de vitalitatea unei națiuni. Am convingerea nesdruncinată că virtuțile de ofensivă ale unei națiuni nu trebuie sugrumate. Căutările de agresivitate trebuie cultivate. Dacă un regim pacifist, un popor, cultivă virtuțile de blîndețe și de obediență, de renunțare și lașitate, de lingusire, îl pregătește pradă unei națiuni care a dat frîn liber virtuților de curaj, de ofensivă, de demnitate și ambiție.

Sunt de acord cu Machiavelli că un stat trebuie să permită o anumită presiune a grupurilor sociale asupra sa. Un stat, care nu înțelege acest adevăr elementar, care devitalizează națiunea prin pacifism, prin resemnare, prin supunere umilă, prin stîrpirea oricărei afirmări de curaj este o națiune care mâine va fi sclava unei națiuni care n'a cultivat instinctele inferioare și defectele de lașitate.

Cluj, la 26 Iunie 1938.

SEVER STOICA

Femea'1 tot temee!...

In interesant caz de ilegitimare judecat de instanțele din Timișoara

La patru ani după plecarea lui în America, soția unui țaran din comuna Toager, județul Timiș-Torontal naște un copil pe care îl înscrie pe numele său
Povestea unei moșteniri de milioane

Hărțuit de stăpînirea austro-ungară și dornic să câștige un ban mai mult, cu care să asigure viitorul căminului său, abia înjghebat prin cămin cu o fată din satul lui, bănățul Gavrilă Trifu, din comuna Toager, județul Timiș-Torontal, a plecat în anul 1906, în America.

Patru ani în șir a lucrat muncind

din greu zi de zi tot mai mult adunând ban cu ban și neuitînd-o o chipă pe cea careia îi dăduse numele și la care abia aștepta să ajungă din nou, spre a-și vedea liniștit de rosturile lui, în satul în care se însurase și în mijlocul rudelor și consătenilor cari îi erau mai dragi decît orice pe lume.

Ajuns în comuna Toager, a investit suma de 1.500.000 dolari în proprietăți imobiliare.

Fosta soție lipsită de mijloace și roasă de gelozie nu se sfii să-l amenințe cu introducerea acțiunii de bigamie, dar el nu-i dădu nici o atenție.

În toamna anului 1931, pe neașteptate, Gavrilă Trifu își dădu obștescul sfârșit.

„Tată”... fără voe

Deși nu uitase niciodată să-și amintescă de nevasta lui, din când în când trimițându-i și bani ca să nu rămână nici o lipsă, femeia — tot femeie!... — tînră și... rea de mîscă nu găsit consolarea... focoaselor ei în mîinile în brațele diversilor don juani natori din comună, astfel încît, în luna anului 1910 a dat naștere unui copil de sex masculin, pe care s'a obișnuit să-l înscrie în scrierile primăriei locale pe numele soțului ei. Rudele n'au ezitat să anunțe soțul că pe la muncă tocmai în America, este capul lui.

Gavrilă Trifu, la aflarea adevărului, fără șovăire, dădu divorț de infidelitate și recunoscătoarea lui soție.

Divorțul avu loc în America, unde și dădu sentința de desfacere a căminului, care a fost anunțată prin șeful satului și în comuna lui natală.

Autoritățile austro-ungare, competente atunci nu l-au recunoscut validitatea divorțului, refuzând categoric transcrierea lui în scrierile respective.

Gavrilă Trifu însă, nu s'a sinchisit, alături divorțat în America, s'a resătorit acolo.

După două ani a divorțat și de cea a doua nevastă și la cîtva timp se recăsătorește a treia oară.

Luneca așadar, în patria năzdrăvănilor cu pași gimnastici spre record! De data aceasta însă, a avut noroc, noroc mare.

Muncind cot la cot cu nevastă-sa reușit să adune o avere frumoasă, pe sporea zi de zi.

CORECT PRINTRE STRAINI ȘI... BIGAM LA EL ACASA

Reușind să adune aproape 2.000.000 dolari, în 1930 se hotărăște să revină în țara sa, spre a-și trăi bătrînețea sub mult visata stăpînire româ-

nească a plaiurilor pe cari se născuse și avusese tatega de suferință odinioară.

Tragedia unui fiu din flori

Deoarece divorțul nu era transcris în dosarele tribunalului Timiș-Torontal și Gavrilă Trifu nu făcuse nici acțiunea de ilegitimarea a copilului, conform art. 15 din codul civil austriac, prima soție din România și copilul ei din flori au fost declarați moștenitori legali ai formidabilei averi rămase de pe urma lui.

Soția din America, prezentă și ea în România, s'a adresat justiției.

În primele debateri, instanțele locale au dat câștig de cauză primei

soții din România și copilului ei.

Soția din America însă, nu s'a dat bătută. A jucat și ultima cartă înalta Curte de Casație prin recurs, a reformulat sentința, expedind dosarul, spre rejudecare la tribunalul Timiș-Torontal.

Rejudecând procesul, secția I. a dat câștig de cauză femeii din America, singura soție legală și singura legatară a averii lui Gavrilă Trifu, dispunând imediată ei punere în posesie.

Cu Lei

350

lunar

Oricine poate avea un telefon în locuința sa

Nici o altă taxă nu se percepe

Intelectuali!

117.747 publicații străine
2253 publicații românești
cuprind adesea studii și informațiuni privind domeniul Dvs. de activitate. — Dar cine poate urmări, tăia și clasa 120.000 de publicații, punându-vă zilnic pe masa de lucru cea mai prețioasă și completă sursă de informații asupra problemelor care formează preocuparea Dvs.?
— 102 agenții din lumea întreagă prin intermediul agenției
„SERVICIUL GAZETELOR”
Directori: Th. Iorga și Em. Samoilă
București, Strada Sf. Constantin No. 24
Telefon: 3-16-15. Prospecte, oferite și probe gratis la cerere

Cum își bate joc de clienți boiangeria și curățătoria „Igiena”

Obiectele date la curățat sunt înapoiate clienților — după luni de zile — necurățate și deteriorate deși pentru asemenea „servicii” se percep taxe de speculă — In atențiunea autorităților

Boiangeria și uzinele pentru curățarea „Igiena” S. p. A. din Timișoara cu sucursale în toate cartierele orașului au o faimă binecunoscută publicului local. În afară de taxele de speculă ce le percep pentru curățat sau vopsit diferite obiecte, „Igiena” știe să și

nemulțumească clienții și în alt mod: Nu execută lucrările la timp, le execută prost sau le strică. Dovezi! Nenumăratele scandaluri făcute de clienții înșelați la sucursale și reclamațiunile la direcțiunea „uzinelor”, necinstite.

Ce-a pățit un cetățean

La Sâmbătă după amiază ni s-a prezentat la redacție un cetățean. Unul din cei mulți înșelați și păgubiți de „Igiena”, care — spre deosebire de alții — în loc să tacă și să suporte pagubele a ținut să-și facă necazurile cunoscutе tuturor, pt. a preveni pe cei ce n-au trecut încă pe la „Igiena” și pentru a arăta celorlalți că tot ce li s-a întâmplat n-au fost cazuri izolate, ci constituie sistemul de lucru al numitei întreprinderi.

Anume ce-a pățit cetățeanul? În afară de faptul că de câte ori și-a curățat gulerele la „Igiena” i-au fost restituite murdărite și scrobite prost — la sucursala din Cetate, palatul „Lloyd” — a dat în primăvară un costum de haine gris, la curățat, la su-

curșala din Piața Brătianu, (Bietul om a schimbat sucursala, crezând că neglijența s'ar datora conducătoarei ei).

După două săptămâni când s'a dus să-și ridice hainele și a plătit 120 lei, (una sută douăzeci lei) pentru curățat o haină și o pereche de pantaloni!), a avut surpriza să constate — zicem surpriză deoarece nu-și mai curățase haine la „Igienă” — că pantalonii n'au fost deloc curățâți, având aceleași pete de licheor pe ei.

Nu numai atât, dar pantalonii n'au fost nici măcar scuturați și periați! Și acest lucru l'a verificat gășind în manșeta pantalonilor gunoaie de anul trecut de când nu-și mai îmbrăcase hainele.

Unde se vede ca „Igiena” își bate joc de clienți și altfel!

Evident, cetățeanul a reclamat cauză imediat, arătând... „dovezile” de necurăție ale „Igienei” și accentuând că nu protestează împotriva prețului exagerat ci că ține numai ca în schimbul lui să fie servit cum se curvine Totodată a lăsat un alt costum la curățat și pentru reparat buzunarele. Acestea s'au petrecut la 26 Mai a. c.

După o lună, la 25 Iunie, Sâmbătă, cetățeanul s'a dus să-și ridice hainele.

Îl așteaptă însă o altă surpriză... neașteptată.

Hainele nu erau curățate. „Igiena”, boiangerie și uzinele de curățat nu isbatiseră să curețe — măcar tot așa de prost ca și celelalte haine — un costum în timp de o lună!

Zadarnice au fost insistențele cliențului de a i se restitui hainele chiar necurățate și cu titlul de curățate, a-

vând nevoie de ele într-o călătorie, căci n'a reușit.

MAI ESTE O CHESTIUNE

Așa dar, pentru 120 lei (una sută douăzeci lei) „Igiena” nu execută lucrarea bine și nici în termen. Chitanțele eliberate de „uzina” specifică o valabilitate de 3 luni, după expirarea cărora obiectul e pierdut, dar execuția lucrului depășește și o lună...

Apoi taxa de 120 lei percepută de „uzine” e exagerată. „Uzinele” cum numesc ei instalațiile primitive ce le au, curăță hainele cu vapori de benzină. Curățatul unui costum de haine nu-i costă nici măcar 12 lei. Adăugând, călăuzul, transportul, câștigul cinstit ce trebuie să le revină și tot până la suma de lei 120 mai este o diferență de cel puțin 50—60 lei. Cu altele cuvinte, prețurile sunt de speculă și privesc prin prisma lucrului efectuat, câștigurile sunt oneroase, adevărată hoție și batjocură.

... Și ceva pentru autorități

În afară de autoritățile însărcinate să reprime specula, ne adresăm rândurile și autorităților ce-au dat o ordonanță pentru respectarea limbii române.

„Igiena” emite chitanțe tipărite în

mai multe limbi și nu numai în cea română cum prevăd dispozițiunile date, iar personalul „Igienei” le completează numai în ungrește și nemțeste, stăfîind și numele celor ce predau obiecte. (Avem bunăvoința să acceptăm ca

schimonosirile de nume sunt datorite reavointei sau inculturii personalului și nu ordinelor date de „Igiena” — ca prin nepotrivirea numelor „Igiena” să aibă dreptul de a nu elibera obiectele...

Acestea sunt pătanțele celor ce se încumetă să apeleze la serviciile „Igienei”.

Reuniunea magistraților Tribunalului din Timișoara Banchetul din grădina „Ariana”

Cum am anunțat, cu prilejul solemnității instalării noului prim-președinte al Tribunalului Timiș-Torontal, d. Damian Ștefănescu, s'a fixat un banchet care a avut loc în grădina „Ariana”. Sâmbătă seara la orele 21, în prezența tuturor magistraților. În asistență am remarcat pe d. Damian Ștefănescu, noul prim-președinte, avocat Adrian C. Brudariu, prodecanul baroului, Ghiță Nicoară, avocatul statului, d. Nicușor Alexandrescu, Eugen Ciovschi, Alexandru Constantinescu, Mihail Tigoianu, Mircea Marinescu, Nicolae Bărbat, Constantin Gociman, Ionel V. Sococ, Nicolae Feiler, Plavosin, Nicolae Matei, dr. Ștefan Isacu, Nicolae Lupan, Aleandru Vițianu, dr. Aurel Iancu, dr. Ilie Grosșianu, dr. Gabriel Tăutu, dr. Arsenie Micu, Iosif Vîranyi, Adam Horga, dr. Petre Budescu, Pavel Stanimir, Leon Năsturaș, dr. Mihail Kusniriuc, Ion T. Oniga, Vasile Tarcinius și Ionescu Trifan, d. Cornel Ștefan, directorul tribunalului d. Nicușor Alexandrescu, Eugen Ciovschi, Alexandru Polierat și dr. Victor Gabriel, d. Nicușor Alexandrescu, dr. Coriolan Toma și Brutus Imbroane, d. dr. Coriolan Puticiu, președintele Camerei notarilor publice din Banat, d. Nicușor Alexandrescu, Jean Hiotu, Constantin Ghimicescu, R. Ciolac, Ghiță Ienovan și mulți alții.

Congresul asociației învățătorilor din județul Timiș-Torontal

Într'un remarcabil cadru sărbătoresc, în cursul zilei de Duminică, a avut loc congresul asociației învățătorilor din județul Timiș-Torontal, la care au participat toți dascălii de cante românească de pe aceste plaiuri, împreună cu delegații restului asociațiilor din județul Banat. Lucrările au fost prezidate de d. Patrichie Rămneanu, secretar general fiind d. Marius Bucătura, vicedirecțorul școlii primare de stat din Fratelia.

ASISTENȚA

Sedintele au avut loc în sala festivă a liceului comercial. La ședința festivă din cursul dimineții au participat și autoritățile locale, în frunte cu d. general Alexandru Bunescu, comandantul garnizoanei, general Rodrig Modreanu, primarul municipiului, colonel George Proporgescu, prefectul județului, dr. Ion Tenchea vice-primar, Constantin A. Ghimicescu, președintele Asociației profesoriilor secundari, Vasile Mioc, comandantul legiunii de străjeri și mulți alții.

REFORMA ȘCOLII NORMALE

După amiază, învățătorimea județului Timiș-Torontal, revenind de la marea comună la orele 16 (4 p. m.) a început desbaterea propriu zise ale

FAPTE-DIVERSE

Explozie. — Duminică dimineața la orele 10.45 dna Aurora Curia, prințând o lampă cu benzină, a făcut explozie.

Până la sosirea pompierilor focul a fost localizat.

Furt. — Autori necunoscuți, introdus în bucătăria lui Iosif We selbaum din str. Gaspar Nr. 1 furtiv un palton de piele și un pri de fier.

Înecat în Bega. — Dum. după amiază, la orele 16 individul Adal Cseller, din strada Gheorghe Pop Băsești No. 3 mergând la strandul Iosefin să se scalde s'a înecat în Bega. Cadavrul nu a fost încă pescuit.

CUVANTARILE ROSTITE

Cel dintâi a luat cuvântul dr. Coriolan Puticiu, decanul notarilor publice care a fost primul prim-președinte al tribunalului local, după care, apoi d. Ionescu Trifan, judecător la I-a urbană și d. Nicușor Alexandrescu, judecător la secția I-a.

După dsa a luat cuvântul d. prodecan Adrian C. Brudariu, relevând faptul că această reuniune, prima în 15 ani încoace, are marele merit de a fi înlăturat zăgăzurile existente până acum între magistrați și avocații localitate.

Au mai vorbit d. judecător Vasile Tarcinius, șeful judecătoriei oculte II. urban și Mihail Tigoianu, judecător la secția II-a.

O impresie neașteptată de frumoasă a produs cuvântarea d-lui Ghiță Nicoară, avocatul statului, originar din comuna Comloșul Mare, din județul Timiș-Torontal care, în afară de frumoaselor cuvinte rostite, a și cântat cu mult talent câteva minunate cântecuri bănătene.

La propunerea d-lui judecător Nicușor Alexandrescu s'a expediat o telegramă omagială d-lui consilier Vasile M. Theodorescu, fostul prim-președinte al Tribunalului Timiș-Torontal, după care banchetul a luat sfârșit într'o remarcabilă atmosferă maraderască.

congresului, discutând o lungă serie de probleme care interesează de aproape școala din Banat, și dând o deosebită atenție proiectatei reforme a școlii normale din România.

La acest din urmă punct, o deosebită măgulitoare impresie a făcut intervenția intervenție, a d-lui prof. Coriolan A. Ghimicescu, care a relevat reziunșurile de până aci, dând și unele prețioase sugestii de viitor, pe care învățătorii în unanimitate și le-au susținut în întregime.

Dezbaterile au continuat și în cursul zilei de Luni.

Accident de muncă la fabrica Galvani din Timișoara

Minora Maria Takács, din Fratelia lucrând la fabrica electrică „Galvani” trecând pe lângă o mașină — din neglijență — a răsturnat o casă cu perle rafină, care a curs pe mâini, pe spate și pe picioare, cauzându-i arsuri grave.

A fost transportată cu „Salvarea” la spitalul de stat, unde se află internată.

Profesorii școalelor agricole din Moldova, Basarabia și Bucovina vizitează județul Timiș-Torontal

Luni dimineața, cu acceleratul de București, care sosește la Timișoara la orele 7.11, au descins în gara „Domnița Elena” un grup de 24 profesori de la școlile agricole din Moldova, Basarabia și Bucovina, făcându-li-se o fastuoasă primire.

La intrarea trenului în gară, erau de față pe peron, d-nii: Petru Pavel, președintele Camerei de Agricultură, inginer Vasile Fărcașanu, directorul Camerei de Agricultură, inginer C. Bogdan, șeful serviciului agricol, inginer Lazăr Perianu și alții.

În decursul celor trei zile cât oaspe-

ții rămân în localitate vor vizita crescătoria de fazani de pe domeniul regal dela „Casa Verde”, unde vor fi conduși de dl inginer inspector silvic Tiberiu Cernescu și de dl inginer silvic Nancel Economu, herghelia de armăsari din comuna Parța, domeniul regal dela Banloc, al M. S. Ex Reginei Elisabeta, și școlile agricole din comunele Ciocova, Volteg și Sân Nicolau Mare, precum și institutul de cercetări agricole din comuna Cenad.

În cursul zilei de Miercuri se va vizita și școala de agricultură dela Lugoj.